

Conference materials and information resources

Materiály a informační zdroje

<i>Working groups materials / Materiály pro pracovní skupiny</i>	2
<i>Legal norms / Právní předpisy</i>	2
<i>Aarhus Convention Compliance Mechanism / Mechanismus kontroly dodržování Aarhuské úmluvy</i>	4
<i>General studies on implementation of the Aarhus Convention / Obecné studie o implementaci Aarhuské úmluvy</i>	5
<i>Selected ECJ case-law / Vybraná rozhodnutí ESD</i>	6
<i>Selected Czech courts case-law / Vybraná rozhodnutí českých soudů</i>	9
<i>Other materials and links / Další materiály a odkazy</i>	11

Click on selected topic to go to the section

Working groups materials / Materiály pro pracovní skupiny

Will be added/bude doplněno

Legal norms / Právní předpisy

The Aarhus Convention <http://www.unece.org/env/pp/documents/cep43e.pdf> (ENG)

Convention on Access to information, Public Participation in Decision-making and Access to Justice in Environmental Matters

Aarhuská úmluva <http://www.unece.org/env/pp/documents/cep43czech.pdf> (CZ)

Úmluva o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí.

Proposal for an EC directive on access to justice in environmental matters (ENG)

http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/site/en/com/2003/com2003_0624en01.pdf

This proposal aims to guarantee general access of public to justice in environmental matters and full transposition (namely) of Article 9(3) of the Aarhus Convention into the EC law. It was proposed by the Commission in October 2003. Since the Council issued negative position to this proposal (in June 2005), the legislative procedure has not continued.

Návrh směrnice ES o přístupu k právní ochraně ve věcech životního prostředí

(CZ - neoficiální překlad)

http://aa.ecn.cz/img_upload/98a9a0fe3779d35f22dc8d93fe87df89/Navrh_smernice_ES_o_pristupu_k_soudni_ochrane.pdf

Návrh směřuje k obecnému zajištění přístupu veřejnosti k soudní ochraně ve věcech životního prostředí, resp. k plné transpozici (zejména) čl. 9(3) Aarhuské úmluvy do práva ES. Byl Komisí předložen do legislativního procesu v říjnu 2005. Po vydání negativního stanoviska Rady (z června 2005) projednávání návrhu dosud nepokračuje.

Regulation (EC) 1367/2006, on the application of the provisions of the Aarhus Convention in Environmental Matters to Community institutions and bodies (ENG)

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2006:264:0013:0019:EN:PDF>

The objective of this Regulation is to lay down the requirements (rights), arising from the Aarhus Convention, with regard to the Community institutions. The Regulation e.g. establishes conditions and procedure of "internal review" of legality of administrative acts and omissions of the Community institutions under environmental law in Articles 10 and 11. In article 12 it further refers to possibility of subsequent access to the European Court of Justice.

Nařízení (ES) č. 1367/2006, o použití ustanovení Aarhuské úmluvy na orgány a subjekty Společenství (CZ)

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2006:264:0013:0019:CS:PDF>

Cílem nařízení je zakotvit v právu ES závazky (práva), vyplývající z Aarhuské úmluvy, ve vztahu k orgánům Společenství.. Nařízení mimo jiné v čl. 10 a 11 upravuje podmínky a postup „vnitřního přezkumu“ legality správních aktů a nečinnosti orgánů ES v oblasti práva životního prostředí. V čl. 12 pak odkazuje na možnost následného přístupu k Soudnímu dvoru ES.

Directive 85/337/EEC on the assessment of the effects of certain public and private projects on the environment (“EIA directive” - consolidated version – ENG)

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CONSLEG:1985L0337:20030625:EN:PDF>

This consolidated version of “EIA directive” includes amendments by Directive 2003/35/EC, providing for public participation in respect of the drawing up of certain plans and programmes relating to the environment and amending with regard to public participation and access to justice Council Directives 85/337/EEC and 96/61/EC. Right for access to justice is directly regulated by art. 10a of this directive, with relations namely to it’s art. 1(2) and art. 6.

Konsolidované znění směrnice 85/337/EHS o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých projektů na životní prostředí (směrnice EIA) obsahuje změny provedené směrnicí 2003/35/ES o účasti veřejnosti při přípravě určitých plánů a programů vztahujících se k životnímu prostředí a o změně Směrnic Rady č. 85/337/EEC a 96/61/EC, pokud jde o účast veřejnosti a přístup k právní ochraně

Other information about EC norms transposing the Aarhus Convention requirement can be found here: <http://ec.europa.eu/environment/aarhus/index.htm>

Další informace o předpisech ES transponujících požadavky Aarhus úmluvy lze najít zde: <http://ec.europa.eu/environment/aarhus/index.htm>

Aarhus Convention Compliance Mechanism / Mechanismus kontroly dodržování Aarhuské úmluvy

Case Law of the Aarhus Convention Compliance Committee (RACSE, 2008 - ENG)

http://www.rac.org.ua/fileadmin/user_upload/publications/CL3_en_web.pdf

Selected parts of the Aarhus Convention Compliance Committee case law (reports), inserted into the Convention text, with regard to the relevant provisions. The publication covers all cases considered by the Compliance Committee until Third Meeting of the Parties of the Aarhus Convention (Riga, 2008) except for two.

Vybrané části z „case law“ (zpráv) Compliance Committee Aarhuské úmluvy, vložené do textu úmluvy k odpovídajícím ustanovením. Publikace obsahuje všechny případy posuzované Compliance Committee do 3. setkání stran Aarhuské úmluvy v Rize (2008) kromě dvou.

Other information about the compliance mechanism of the Aarhus Convention, including all documents related to cases reported to the Compliance Committee, can be found [here](#).

Další informace o činnosti Compliance Committee Aarhuské úmluvy, včetně všech projednávaných případů, lze najít [zde](#).

Materials on 3rd meeting of the Aarhus Convention parties, Riga (including the national implementation reports) <http://www.unece.org/env/pp/mop3/mop3.docII.htm#NIRs>

Materiály o 3.setkání stran Aarhuské úmluvy v Rize (2008), včetně národních zpráv o implementaci úmluvy.

General studies on implementation of the Aarhus Convention / Obecné studie o implementaci Aarhuské úmluvy

Inventory of EU Member States' measures on access to justice in environmental matters (Millieu Ltd., 2007 - ENG) - http://ec.europa.eu/environment/aarhus/study_access.htm

The objective of this study, initiated by the Commission, was to produce an inventory of national measures implementing Article 9(3) of the Aarhus Convention and related provisions and to assess for the 25 EU Member States (all except Bulgaria and Romania). National reports for the 25 Member States are added to the study.

Cílem této studie, zadané Evropskou komisí, bylo zmapovat opatření k implementaci článku 9(3) Aarhuské úmluvy a souvisejících ustanovení ve 25 členských státech EU (kromě Bulharska a Rumunska). Přílohami studie je 25 národních zpráv.

How far has the EU applied the Aarhus Convention ? (European Environment Bureau, 2007 - ENG)

<http://www.eeb.org/activities/transparency/AARHUS-FINAL-VERSION-WEBSITE-12-07.pdf>

This study reports on initial experiences with the Aarhus Convention across Europe. It is based on 17 country surveys, prepared by environmental NGOs. It includes recommendations addressed to Member States, the European Commission and environmental organisations.

Studie shrnuje první zkušenosti s Aarhuskou úmluvou v zemích EU. Vychází ze 17ti národních studií, zpracovaných nevládními organizacemi. Obsahuje doporučení adresovaná členskými státy EU, Evropské komisi i ekologickým organizacím.

Implementation of the Aarhus Convention in EU Member States (Justice&Environment, 2006 - ENG)

<http://www.justiceandenvironment.org/wp-content/wp-upload/JE2006Aarhuslegalanalysis.pdf>

This collection of analyses describes transposition and implementation of the Aarhus Convention, namely it's access to justice requirements, in six EU countries (Austria, the Czech Republic, Estonia, Hungary, Poland and Slovakia). The initial overview highlights the most pressing shortcomings. similar in most of studied countries.

Sborník analýz popisujících transpozici a implementaci Aarhuské úmluvy, především požadavků týkajících se přístupu k soudní ochraně, v šesti státech EU (Rakousku, České republice, Estonsku, Maďarsku, Polsku a Slovensku). Úvodní shrnutí zdůrazňuje nejvýznamnější nedostatky, obdobné ve všech studovaných zemích.

Selected ECJ (Court of 1st Instance) case-law / Vybraná rozhodnutí ESD (Soudu 1. stupně)

T-585/93, Stichting Greenpeace Council and Others v. Commission, 9.8.1995 (ENG)

[http://eur-](http://eur-lex.europa.eu/Notice.do?val=207540:cs&lang=en&list=207540:cs,&pos=1&page=1&nbl=1&pgs=10&hwords=&checktexte=checkbox&visu=#SM)

[lex.europa.eu/Notice.do?val=207540:cs&lang=en&list=207540:cs,&pos=1&page=1&nbl=1&pgs=10&hwords=&checktexte=checkbox&visu=#SM](http://eur-lex.europa.eu/Notice.do?val=207540:cs&lang=en&list=207540:cs,&pos=1&page=1&nbl=1&pgs=10&hwords=&checktexte=checkbox&visu=#SM)

In that case, the Court has stated (with reference to previous case-law, namely the C-25/62, Plaumann & Co v Commission case) that the public interests, such as protection of the environment, are by definition diffuse and therefore environmental NGOs cannot fulfill the standing requirement of a unique position towards the contested act (decision adopted by the Commission to provide financial assistance for the construction of power stations) according to Article 230 of the EC Treaty. Nor has the Court accepted the standing of local inhabitants, concluding that the possible harms concerning their health and environmental conditions, caused by the investment, “do not differentiate them from any person residing or staying temporarily in the areas concerned”.

Soud v tomto případě (s odkazem na předchozí judikaturu, zejména případ C-25/62, Plaumann & Co v Komise) konstatoval, že veřejné zájmy, mj. ochrana životního prostředí, jsou ze své podstaty „difúzní“ (nepřičitatelné konkrétnímu subjektu). Organizace zabývající se ochranou životního prostředí proto nemohou naplnit podmínku aktivní legitimace k žalobě proti napadenému aktu (rozhodnutí Komise o finanční podpoře výstavby elektráren), podle čl. 230 Smlouvy o založení ES (SES), spočívající v jedinečném postavení vůči tomuto rozhodnutí. Soud neuznal ani aktivní legitimaci místních obyvatel, neboť možné škody na jejich zdraví a životním prostředí v důsledku předmětného projektu „je neodlišují od jakékoli jiné osoby bydlící nebo dočasně pobývající v dotčené oblasti“.

T-219/95 R, Marie-Thérèse Danielsson and Others v. Commission, 22.12.1995 (ENG)

[http://eur-](http://eur-lex.europa.eu/Notice.do?val=207969:cs&lang=en&list=221840:cs,221710:cs,207969:cs,&pos=3&page=1&nbl=3&pgs=10&hwords=&checktexte=checkbox&visu=#texte)

[lex.europa.eu/Notice.do?val=207969:cs&lang=en&list=221840:cs,221710:cs,207969:cs,&pos=3&page=1&nbl=3&pgs=10&hwords=&checktexte=checkbox&visu=#texte](http://eur-lex.europa.eu/Notice.do?val=207969:cs&lang=en&list=221840:cs,221710:cs,207969:cs,&pos=3&page=1&nbl=3&pgs=10&hwords=&checktexte=checkbox&visu=#texte)

With regard to an action filed by three inhabitants of Tahiti against a decision of the Commission not to stop the French nuclear weapon tests in the region, the Court held that the standing of the applicants could not be accepted since “the decision concerns the applicants only in their objective capacity as residents of Tahiti, in the same way as any other person residing in Polynesia”. According to the Court “even on the assumption that the applicants might suffer personal damage linked to the alleged harmful effects of the nuclear tests... that circumstance alone is not sufficient to distinguish them individually as persons to whom the contested decision is addressed”.

V souvislosti se žalobou tří obyvatel Tahiti proti rozhodnutí Komise nezastavit francouzské testy jaderných zbraní v tomto regionu Soud uvedl, že nemohl uznat žalobní legitimaci žalobců, neboť „rozhodnutí se jich dotýká v jejich postavení obyvatel Tahiti stejným způsobem, jako kterékoli jiné osoby bydlící na území Polynésie“. Podle Soudu „ani předpoklad že žalobci by mohli utrpět osobní újmu v souvislosti s tvrzenými škodlivými důsledky jaderných testů... je dostatečně neodlišuje jako osoby jimž je adresováno napadené rozhodnutí.“

Joined cases T-236/04 and T-241/04, European Environmental Bureau (EEB) and Stichting Natuur en Milieu v. Commission, 28.11.2005 (ENG/CZ)

<http://eur-lex.europa.eu/Notice.do?mode=dbl&lang=en&lng1=en,cs&lng2=cs,da,de,el,en,es,et,fi,fr,hu,it,lt,lv,mt,nl,pl,pt,sk,sl,sv.&val=418417:cs&page=1&hwords=>

In this decision, the Court declared inadmissible actions brought by environmental association and foundation against decisions of the Commission, which allowed the Member States to maintain in force authorisations to use plant protection products, containing some chemicals. The Court held that the applicants, in their objective capacity as entities whose purpose is to protect the environment, are affected by the contested decisions in the same manner as any other person in the same situation.

Soud v těchto rozhodnutích prohlásil za nepřipustné žaloby podané sdružením a nadací, jejichž předmětem je zejména podpora ochrany a udržení životního prostředí, proti rozhodnutím Komise, která umožnila členským státům zachovat v platnosti povolení k užití přípravků na ochranu rostlin, obsahujících určité chemické látky. Soud konstatoval, že tato rozhodnutí se týkají žalobců v jejich postavení subjektů, působících v oblasti ochrany životního prostředí, stejným způsobem, jako jakékoli jiné osoby ve stejné situaci.

T-264/04, WWF European Policy Programme v. Council, 25.4.2007 (ENG/CZ)

<http://eur-lex.europa.eu/Notice.do?mode=dbl&lang=en&lng1=en,cs&lng2=bg,cs,da,de,el,en,es,et,fi,fr,hu,it,lt,lv,mt,nl,pl,pt,ro,sk,sl,sv.&val=447652:cs&page=1&hwords=Aarhus~>

The Court declared that the EC institutions do not have obligation to provide the applicant with information which did not exist in the form of a document that could be disseminated. That finding, according to the Court, cannot be altered by the applicant's arguments relating to the Aarhus Convention or the proposal for a regulation on its application in view of the fact that, at the time when the contested decision was adopted, neither the Aarhus Convention nor the regulation implementing it was in force.

Soud konstatoval, že orgány ES nemají povinnost poskytnout žadateli informace, pokud neexistují ve formě dokumentu, který by mohl být zpřístupněn. Tento závěr podle Soudu nemohl být změněn argumenty žalobce, týkajícími se Aarhuské úmluvy nebo návrhu nařízení o jejím provedení, neboť v době, kdy bylo napadené rozhodnutí o odepření informací přijato, nebyla Aarhuská úmluva ani nařízení o jejím provedení v platnosti.

T-37/04, Regiao autonoma dos Açores v. Council, 1.7.2008 (ENG/CZ)

<http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=en&Submit=Rechercher&alldocs=alldocs&docj=docj&docop=docop&docor=docor&docjo=docjo&numaff=T-37/04%20&datefs=&datefe=&nomusuel=&domaine=&mots=&resmax=100>

The Court dismissed the action of the autonomous region of the Azores against a regulation on the fishing management, as it considered the applicant not to be individually concerned by it. The Court e.g. emphasized that Article 9(3) of the Aarhus Convention refers expressly to 'the criteria, if any, laid down in [the] national law' of the contracting parties. These criteria are laid down, with regard to actions brought before the Community judicature, in Article 230 of the EC Treaty. Articles 10 to 12 of the 1367/2006 regulation establish a procedure on completion of which certain non-governmental organisations may bring an action for annulment under Article 230 of the EC Treaty. Since the conditions laid down in Articles 10 to 12 of this regulation were "manifestly not satisfied" in the given case, the Court proclaimed

that it cannot “substitute itself for the legislature and to accept, on the basis of the Aarhus Convention, the admissibility of an action which does not meet the conditions laid down in Article 230 of the EC Treaty”.

Soud odmítl žalobu autonomní oblasti Azorských ostrovů proti nařízení o regulaci rybolovu, protože nepovažoval žalobce za osobně dotčeného napadeným nařízením. Soud mj. zdůraznil že čl. 9(3) Aarhuské úmluvy odkazuje výslovně na „kritéria, pokud jsou nějaká stanovena ve vnitrostátním právu“ stran Úmluvy. Tato kritéria, ve vztahu k žalobám před soudy ES, stanoví čl. 230 SES. Čl. 10 až 12 nařízení 1367/2006 stanovily proceduru (podmínky), po jejichž splnění mohou některé nevládní organizace podat žalobu za zrušení (aktu ES) podle čl. 230 SES. Protože v daném případě podmínky podle čl. 10 až 12 uvedeného nařízení zjevně nebyly naplněny, Soud konstatoval že nemůže „sám nahrazovat legislativní činnost a akceptovat na základě Aarhuské úmluvy přípustnost žaloby, která nesplňuje podmínky stanovené v čl. 230 SES .

Selected Czech courts case-law / Vybraná rozhodnutí českých soudů

Rozsudek Nejvyššího správního soudu (NSS) ze dne 18.7.2006, č.j. 1 Ao 1/2006 – 74

<http://www.nssoud.cz/main.aspx?cls=anonymZneni&id=9363&mark=>

The Supreme Administrative Court (SAC) held in this decision, i.a., that art. 1.2 of the Czech Constitution requires that national law is interpreted consistently with the international obligations arising out of the Aarhus Convention. If it is possible to interpret the national legislation by different means, the interpretation which fulfils the requirements of the Convention must prevail. The same can be deduced from the EC law, as EU as a whole ratified the Aarhus Convention and it became part of the EC law (as an “mixed agreement”) subsequently. The SAC supported its opinion that (all) land use plans must be subject to judicial review by this argumentation.

NSS v tomto rozsudku mj. konstatoval, že z čl. 1 odst. 2 Ústavy ČR vyplývá imperativ souladného výkladu vnitrostátního práva s mezinárodně právními závazky České republiky, vyplývajícími z Aarhuské úmluvy. Jestliže je možné určitou vnitrostátní úpravu vyložit vícero způsoby, pak musí být zvolen výklad, který naplňuje požadavky Úmluvy. Stejný závěr pak vyplývá i z práva ES, neboť EU jako celek Aarhuskou úmluvu ratifikovalo, čímž získala povahu součásti práva ES práva jako tzv. smíšená smlouva. Touto argumentací NSS podepřel názor o přezkoumatelnosti (všech) územních plánů soudem.

Usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 13.3.2007, č.j. 3 Ao 1/2007 – 44

<http://www.nssoud.cz/main.aspx?cls=anonymZneni&id=12758&mark=>

SAC presented an opposite opinion on judicial review of land used plan in this decision, compared to the previous one. With that regard, it further declared that the Aarhus Convention is not “directly applicable” international treaty and that it does not require the land use plans to be subject to judicial review.

V tomto usnesení NSS vyslovil opačný právní názor na soudní přezkoumatelnost územních plánů, než vyplýval z předchozího rozhodnutí. V této souvislosti dále konstatoval, že Aarhuská úmluva není „přímo použitelnou” mezinárodní smlouvou a že z jejího znění požadavek zajištění soudního přezkumu územních plánů nevyplývá.

Nález Ústavního soudu ze dne 19.11.2008, sp.zn. Pl.ÚS 14/07

<http://nalus.usoud.cz/Search/ResultDetail.aspx?id=60659&pos=1&cnt=1&typ=result>

By this decision, the Constitutional Court canceled the above decision of SAC and confirmed that (all) land use plans must be subject to judicial review. It stated that this approach is also compatible with the duty to interpret national law in compliance with international obligations, what concerns namely requirements of the Aarhus Convention.

Ústavní soud tímto nálezem zrušil výše uvedené usnesení rozšířeného senátu NSS a potvrdil, že (všechny) územní plány musí podléhat soudnímu přezkumu. Uvedl v této souvislosti, že tento právní názor odpovídá i imperativu souladného výkladu vnitrostátního práva s mezinárodně právními závazky, což se týká zejména závazků vyplývajících z Aarhuské úmluvy.

Rozsudek NSS ze dne 29.3.2007, č.j. 2 As 12/2006 – 111

<http://www.nssoud.cz/main.aspx?cls=anonymZneni&id=11147&mark=>

SAC refused standing of an environmental NGO to sue the operation permit for nuclear power station arguing that the law states explicitly that the investor is the only party to the

relevant administrative procedure. SAC stated e.g. that this situation is not contrary to Aarhus Convention requirements, as members of the public concerned can participate in another procedures, related to establishing of the nuclear power stations. The court further stated that environmental NGOs can claim breach of the right for favorable environment.

NSS odmítl aktivní legitimaci nevládní organizace k žalobě proti rozhodnutí o povolení provozu jaderné elektrárny s odůvodněním, že zákon výslovně určuje jako jediného účastníka řízení o vydání tohoto povolení žadatele. NSS mj. uvedl, že tato situace není v rozporu se závazky, vyplývajícími z Aarhuské úmluvy, neboť osoby z řad dotčené veřejnosti se mohou účastnit jiných řízení, v nichž se o možnosti výstavby jaderných zařízení rozhoduje, a v této souvislosti mají i přístup k soudní ochraně. Zároveň uvedl, že občanská sdružení mohou namítat zásah do práva na příznivé životní prostředí.

Rozsudek NSS ze dne 29.8.2007, č.j. 1 As 13/2007 – 63

<http://www.nssoud.cz/main.aspx?cls=anonymZneni&id=13685&mark=>

SAC expressed the opinion, that neither the Aarhus Convention nor the EC law require “direct” (separate) review of EIA statements (acts by which the EIA procedure is finished), as the possibility of their review together with the subsequent development consent is sufficient. With that regard, the SAC stated that when reviewing these development consents, the courts must, on the base of art. 9.4 of the Aarhus Convention, grant injunctive relieves, if the members of public concerned ask for them in their lawsuit concerning, so that it could not happen that by the time of the hearing, the project in question is already realized.

Podle názoru NSS vysloveného v tomto rozhodnutí Aarhuská úmluva ani právo ES nevyžadují, aby „stanoviska EIA” (akty ukončující proces posuzování vlivu záměrů na životní prostředí) byla samostatně (přímo) soudně přezkoumatečná, neboť postačuje možnost jejich přezkoumání (až) společně s konečným rozhodnutím o povolení záměru. V této souvislosti NSS uvedl, že při přezkumu těchto rozhodnutí musí být s ohledem na znění čl. 9(4) Aarhuské úmluvy vyhovováno návrhům žalobců z řad dotčené veřejnosti na přiznání odkladného účinku žaloby, aby nemohlo docházet k situacím, kdy v době rozhodování o správní žalobě již byl povolený záměr nevratně realizován.

Rozsudek NSS ze dne 16.7.2008, č.j. 8 As 35/2007 – 92

<http://www.nssoud.cz/main.aspx?cls=anonymZneni&id=15140&mark=>

SAC declared in this decision that environmental NGOs can only successfully ask for judicial protection against infringements of it’s own, i.e. procedural rights. Therefore, it cannot claim infringement of the right for favorable environment (neither it’s own nor for the members). With regard to the argument, that the Aarhus Convention grants right to challenge also substantive legality of the acts related to the environment for public concerned (including NGOs), the SAC stated that the plaintiff did not raised it at the 1st stage court, and for that reason it is not admissible in the complaint procedure.

V tomto rozsudku NSS uvedl, že nevládní organizace hájící zájmy ochrany přírody se může u soudu úspěšně domáhat jen ochrany svých vlastních, tedy procesních práv. Nemůže proto tvrdit zásah do práva na příznivé životní prostředí (ani ve vztahu k sobě, ani svým členům). K námitce že Aarhuská úmluva zajišťuje dotčené veřejnosti (včetně nevládních organizací) právo domáhat se přezkumu aktů, týkajících se zásahů do životního prostředí, i po stránce hmotné, NSS uvedl že ji žalobce neuplatnil před soudem 1. stupně a proto nebyla v řízení před NSS přípustná.

Other materials and links / Další materiály a odkazy

Aarhus Convention Implementation Guide (UNECE, 2000 - ENG)

<http://www.unece.org/env/pp/acig.pdf>

Implementační příručka k Aarhuské úmluvě

Workshop for high-level judiciary for the South-East European Region - Tirana, Albania, 17-18 November 2008 (materials - ENG) <http://www.unece.org/env/pp/a.to.j.htm>

Materiály z workshopu pro soudce vyšších soudů z jihovýchodní Evropy, uskutečněného v Tiraně, 17.-18.11.2008

Workshop for high-level judiciary (Armenia, Azerbaijan, Belarus, Moldova, Ukraine) - Kiev, Ukraine 4-5 June 2007 <http://www.unece.org/env/pp/a.to.j.archives.htm>

Materiály z workshopu pro soudce vyšších soudů z bývalých sovětských republik uskutečněného v Kyjevě, 4.-5.6. 2006

United Nations Economic Commission for Europe (UNECE) general Aarhus Convention page (other materials related to the Convention – ENG)

<http://www.unece.org/env/pp/welcome.html>

Stránky Evropské hospodářské komise OSN k Aarhuské úmluvě, obsahující další materiály související s touto úmluvou.

Conference "The Aarhus Convention: how are its access to justice provisions being implemented?" (EC Commission, Bruselss, 2008 – conference materials - ENG)

<http://ec.europa.eu/environment/aarhus/conf2.htm>

Materiály z konference k ustanovením Aarhuské úmluvy o přístupu k soudům, pořádané Evropskou komisí.

EU Forum of Judges for the Environment <http://www.eufje.org/>

Stránky asociace evropských soudců zabývajících se o ochranu životního prostředí.

Justice & Environment network materials on Aarhus Convention (ENG)

<http://www.justiceandenvironment.org/je-international/aarhus/>

Materiály asociace Justice & Environment k tématu Aarhuské úmluvy.

Aarhuská úmluva na stránkách asociace ekologických organizací Zelený kruh (CZ)

<http://www.ucastverejnosti.cz/cz/zakladni-informace/>

Studie „Soudní ochrana veřejného zájmu“ (Pavel Franc, 2004, CZ)

<http://www.pilaw.cz/data/down/ochrana.pdf>

Aarhuská úmluva v dosavadní judikatuře českých soudů (Pavel Černý, 2007 - CZ)

<http://viaiuris.pilaw.cz/index.php?p=msg&id=176>